

NACIONĀLĀ ELEKTRONISKO
PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU PADOME

Rīgā, 2015. gada 7. jūlijā

LĒMUMS Nr. 119

**Par grozījumiem Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības
nacionālajā stratēģijā 2012.–2017. gadam**

Pamatojoties uz Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 60. panta trešo daļu,
Padome

nolemj:

1. Apstiprināt grozījumus Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajā stratēģijā 2012.–2017. gadam (turpmāk – Stratēģija).

2. Izteikt Stratēģijas 2. sadaļas “Nepieciešamie grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā” 2.8. punktu šādā redakcijā:

2.8. Jāprecizē pārrobežu televīzijas definīciju un jāizvērtē iespēja atteikties no elektronisko plašsaziņas līdzekļu iedalījuma pēc aptveršanas zonas. Jāizvērtē iespēju izstrādāt jaunu likumu, vadoties no tehnoloģiju neitralitātes principa un programmas satura.

3. Papildināt Stratēģijas 2. sadaļu “Nepieciešamie grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā” ar 2.20. punktu šādā redakcijā:

2.20. Sadarbībā ar Kultūras ministriju sagatavot un virzīt grozījumus EPLL par sabiedrisko mediju padomes izveidošanu un NEPLP funkciju pārdali.

4. Izteikt Stratēģijas 3. sadaļas “Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma piemērošana” 6. punktu šādā redakcijā:

6. Papildu līdzekļu piesaiste sabiedriskajam pasūtījumam, lai atbilstoši EPLL varētu tos piešķirt arī komerciālajiem EPL, primāri vietējiem un reģionālajiem EPL, tajā skaitā lokāla satura veidošanai un izplatīšanai lokālām auditorijām.

5. Izteikt Stratēģijas 3. sadaļas “Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma piemērošana” 7. punktu šādā redakcijā:

7. Jānodrošina sabiedrisko pasūtījumu raidījumiem latgaliešu valodā un jāīsteno NEPLP Latgales elektronisko mediju programma.

6. Papildināt Stratēģijas 15. punktu Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome ar 15.4. punktu šādā redakcijā:

15.4. NEPLP uzskata par nepieciešamu veikt zemes ciparu skaņas apraides testu, lai pārbaudītu tehnoloģiskos aspektus un veiktu ekonomisko aprēķinu, nolūkā aprēķināt visas digitalizācijas izmaksas. Testu veikt sadarbībā ar VSIA "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs", Satiksmes ministriju un VSIA "Latvijas Radio".

7. Novērst tehnisko neprecizitāti, izsakot Stratēģijas 3. sadaļas "Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma piemērošana" 3.2. punktu šādā redakcijā:

3.2. Apraides atļaujas NEPLP prioritāri piešķir tādiem vietējiem, reģionālajiem, nacionālajiem un pārrobežu EPL, kuri apraidi veic galvenokārt latviešu valodā un kuru programmas darbības pamatnosacījumi paredz lielākoties Latvijā veidotu saturu. Piešķirot apraides atļauju, tiek ņemta vērā mediju īpašnieka reputācija un darbības ilgtspēja, kā arī valsts aizsardzības un drošības interešu nodrošināšana.

Padomes priekšsēdētājs

A. Dimants

*Iveta Peļše
Nacionālās elektronisko
plašsaziņas līdzekļu padomes
juriskonsulte*

07. 07. 2015.

APSTIPRINĀTA

ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes

2012. gada 19. jūnija lēmumu Nr. 75

GROZĪJUMI

ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes

2012. gada 28. decembra lēmumu Nr. 163

GROZĪJUMI

ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes

2013. gada 11. aprīļa lēmumu Nr. 79

GROZĪJUMI

ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes

2013. gada 16. augusta lēmumu Nr. 150

GROZĪJUMI

ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes

2013. gada 14. novembra lēmumu Nr. 194

GROZĪJUMI

ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes

2014. gada 6. februāra lēmumu Nr. 40

GROZĪJUMI

ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes

2014. gada 3. jūlija lēmumu Nr. 132

GROZĪJUMI

Ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes

2014. gada 28. augusta lēmumu Nr. 172

GROZĪJUMI

Ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes

2015. gada 7. jūlija lēmumu Nr. 119

**ELEKTRONISKO PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU NOZARES
ATTĪSTĪBAS NACIONĀLĀ STRATĒGIJA 2012.–2017.
GADAM**

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome pēc konsultācijām ar nozarē iesaistītajām pusēm un atbilstoši Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumam ir pieņēmusi šo Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālo stratēģiju 2012.–2017. gadam kā ārējo normatīvo aktu.

Pamatnostādnes

1. Attīstīt Latvijas demokrātiju, tiesisko valsti un pilsonisko līdzdalību.
2. Veicināt valstisko apziņu, latviešu kultūras identitāti, Latvijas reģionālās identitātes un eiropiešu identitāti.

Saistošie valsts stratēģiskie politikas plānošanas dokumenti

1. Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.–2015. gadam „Nacionāla valsts”.
2. Latvijas Republikas elektronisko sakaru nozares pamatnostādnes 2011.–2016. gadam.
3. Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes 2012.–2018. gadam.
4. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam.
5. Nacionālās drošības koncepcija.

6. Konceptija par jauna Latvijas elektroniskā sabiedriskā medija izveidi.
7. Konceptija „Nākamās paaudzes tīklu attīstības konceptija 2013.–2020. gadam”.
8. Konceptija „Par zemes ciparu televīzijas programmu izplatīšanu no 2014. gada”.
9. Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020.

Izmantotie saīsinājumi un termini

Saīsinājums, termins	Skaidrojums
NEPLP	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
EPLL	Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums
Direktīva	Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva
Konceptija	Konceptija par jauna Latvijas elektroniskā sabiedriskā medija izveidi
ES	Eiropas Savienība
EPL	Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi
LR	Latvijas Radio
LTV	Latvijas Televīzija
MK	Ministru kabinets
SKP	Sabiedriskā konsultatīvā padome

Mērķi

1. Programmu saturs kvalitāte un konkurētspēja Latvijas jurisdikcijā esošiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kas izplata Latvijā veidotu saturu.

2. Vienlīdzīgi ietvarnoteikumi nozarē.
3. Sabiedrisko mediju stiprināšana un reforma, palielinot sabiedrisko mediju lomu nacionālās kultūras identitātes stiprināšanā un latviešu valodas, ieskaitot latgaliešu valodas, lietošanā.
4. Informācijas telpas latviešu valodā un nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu apraides visā Latvijas teritorijā, it īpaši austrumu pierobežā, nodrošināšana.
5. Latvijas jurisdikcijā esošo elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu dažādības sekmēšana.
6. Nacionālā, respektīvi, Eiropas Savienības elektronisko mediju tirgus stiprināšana.

Uzdevumi

1. Jauna sabiedriskā medija izveide

Saskaņā ar Latvijas Republikas elektronisko sakaru nozares pamatnostādņem 2011.–2016. gadam, kur definēts uzdevums izveidot jaunu Latvijas sabiedrisko mediju, kas darbosies trīs galvenajās tehnoloģiskajās platformās – radio, televīzija un internets, NEPLP paredzējusi īstenot izstrādāto koncepciju par jauna Latvijas elektroniskā sabiedriskā medija izveidi, uzsākot pakāpenisku jauna vienota Latvijas sabiedriskā medija veidošanu.

Pirms jauna elektroniskā sabiedriskā medija ieviešanas jāveic detalizētu finanšu analīzi, situācijas izpēti un tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrādi un projektu portfeļa izveidi 2012.–2013. gadā. Aktivitāšu plāns izvēlētā modeļa izstrādei un ieviešanai paredz 2012. gada 3. ceturksnī sākt un 2013. gada 2. ceturksnī pabeigt detalizētu situācijas izpēti, kas noteiktu projekta īstenošanai nepieciešamās finanses un darbības katrā no plāna posmiem.

2012. gada otrajā pusē paredzēts izstrādāt:

- sabiedriskā pasūtījuma un satura veidošanas un izplatīšanas modeli;
- pārvaldības modeli un finansēšanas modeli, ieskaitot sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa tiesisko statusu un ES struktūrfondu izmantošanas plānu un mediju izglītības sistēmas izmaiņas;
- arhīva nodrošināšanas modeli;
- tehnoloģiskās platformas arhitektūru.

2013. gada pirmajā pusē paredzēts izstrādāt:

- sabiedriskā EPL investīciju projektu portfeli;
- tehniski ekonomisko pamatojumu.

Jaunu Latvijas sabiedrisko elektronisko mediju paredzēts izveidot līdz 2018. gadam, sākot ar daļēju sabiedriskā medija konvergenci.

Jauna sabiedriskā elektroniskā medija izveides mērķi:

- satura izcilība un kvalitāte;
- laikā un telpā universālu lietošanas iespēju nodrošinājums sabiedrībai kopumā un atsevišķām grupām un indivīdiem;
- medija darbības caurskatāmība un sabiedrības līdzdalība tā pārvaldē, uzraudzībā un satura attīstībā;
- finansējuma lietderīga izmantošana.

Īstenojot koncepciju, paredzēts veidot vienotu sabiedrisko mediju, kas uztur dialogu ar sabiedrību un veicina iedzīvotāju savstarpējo komunikāciju radio, televīzijas un interneta platformās, uzņemas atbildību par Latvijas informācijas un kultūras vides kvalitāti kopumā un ir atbildīgs par satura kvalitāti, sabiedrības aptvērumu un līdzdalību. Ieviešot koncepciju, paredzēts veikt būtiskas izmaiņas LTV un LR saturā un struktūrā, lai Latvijas iedzīvotājiem būtu nodrošināta piekļuve daudzveidīgai informācijai, kas nodrošina sabiedrības izmaiņu un norišu analītisku izvērtējumu un

lēmumus, kuri veicina sabiedrības ilgtspēju. Tiek saglabāti LTV un LR zīmoli, nostiprināts programmu autonomais statuss gan redakcionālās neatkarības, gan finansējuma ziņā.

Sabiedriskā medija regulējums jāveido pēc principa – sabiedriskais plašsaziņas līdzeklis ir radīts sabiedrībai, to finansē sabiedrība un kontrolē sabiedrības pārstāvji. Jāīsteno sabiedriskā medija tiesiskā statusa maiņa, kā arī jāievieš sabiedrības līdzmaksājums sabiedriskā medija finansiālās neatkarības nodrošināšanai. Jānovērš interešu konflikta situācija, kurā viena un tā pati uzraudzības iestāde gan kontrolē visus EPL, gan īsteno valsts kā īpašnieka pilnvaras sabiedriskajos EPL.

2. Nepieciešamie grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā

Ņemot vērā, ka aptuveni 85% mājsaimniecību ir kabeļtelevīziju (IP, interneta u. c.) pieslēgumi, bet kabeļoperatoru darbība patlaban EPLL netiek reglamentēta, NEPLP izstrādās likumu grozījumu kopumu, kas paredzēti, lai sakārtotu programmu retranslācijas jomu un lai kabeļoperatoriem tiktu uzlikti noteikti pienākumi, kuru pamatā ir Latvijas nacionālās intereses. Tas atbilst Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvai, kura paredz: „Audiovizuālo mediju pakalpojumi vienlīdz ir kultūras un ekonomikas pakalpojumi. To pieaugošā nozīme attiecībā uz sabiedrību, demokrātiju, jo īpaši nodrošinot informācijas brīvību, viedokļu dažādību un mediju plurālismu, kā arī uz izglītību un kultūru attaisno īpašu noteikumu piemērošanu šiem pakalpojumiem.”

Ievērojot, ka

- Latvija ģeopolitiski ir piederīga Eiropas Savienībai,

- latviešu valodas lietojums valsts elektronisko mediju vidē ir neproporcionāli mazs un neatbilst iedzīvotāju etniskajam sastāvam,
- neregulēta brīvā tirgus ietekmē Latvijā ir izveidojušās divas atšķirīgas (lingvistiskā, ģeopolitiskā, demokrātijas tradīciju un kultūras ziņā) informācijas telpas,
- Krievija elektroniskos medijus mērķtiecīgi izmanto maigās varas (soft power) īstenošanai, mērķtiecīgi veidojot Latvijas iedzīvotāju sabiedrisko domu, lai sekmētu savas ģeopolitiskās intereses,

NEPLP uzskata, ka nepieciešams pieņemt EPLL grozījumus, nosakot normas, kas šo situāciju ietekmētu Latvijas nacionālo interešu virzienā. Šāda prasība atbilst Direktīvai: „Dalībvalstis patur tiesības pieprasīt, lai to jurisdikcijā esošie mediju pakalpojumu sniedzēji ievērotu sīkāk izstrādātus vai stingrākus noteikumus jomās, kuras koordinē šī Direktīva, ja šādi noteikumi ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem.”

- 2.1. Jānosaka kabeļoperatoru tiesisko statusu, programmu paketes jēdzienu, pamatpaketes jēdzienu, pamatpaketes veidošanas principus, kā arī iespēju kabeļoperatoriem retranslēt programmas testa režīmā, papildinot EPLL 1. pantu ar terminu: “testa režīms” – programmu pagaidu retranslēšana bez retranslācijas atļaujas, kā arī papildinot EPLL 19. pantu ar jaunu punktu, nosakot, ka kabeļoperators informē NEPLP par programmas retranslēšanu testa režīmā. Ja NEPLP, izskatot iesniegumu, nav iebildumu par retranslējamās programmas saturu, testa režīms ir uzsākams 10 darba dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas NEPLP. Testa režīms nedrīkst pārsniegt 3 mēnešus. Nepieciešams juridiski formulēt kabeļoperatora statusu. Likuma grozījumos jāietver obligātus nosacījumus, kuri jāievēro visiem kabeļoperatoriem, kas vēlas sniegt

pakalpojumus Latvijas teritorijā. Grozījumiem jānosaka pamatpaketes veidošanas pamatprincipus: pamatpaketē jāiekļauj Latvijas nacionālo, reģionālo un vietējo televīziju, ES dalībvalstu sabiedrisko televīziju programmas. Noteikumi attiecas uz pamatpaketi, kuru kabeļoperators piedāvā galalietotājam, un tajā iekļautajām programmām. Likuma grozījumi jāizstrādā atbilstoši nacionālajām interesēm, vienlaikus tiem jābūt samērīgiem.

- 2.2. Jānosaka NEPLP pilnvaras EPL reģistrācijas vai īpašnieku maiņas gadījumā. Patlaban Latvijā plašsaziņas līdzekļu pirkšanu un pārdošanu regulē tikai Komerclikums. Likums „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” prasa: „Masu informācijas līdzekļu dibinātājiem un īpašniekiem, kuri ir kapitālsabiedrības, ir pienākums Komerclikumā noteiktajos gadījumos un kārtībā informēt komercreģistra iestādi par to patiesajiem labuma guvējiem.” Ņemot vērā lielo nozīmi, kāda ir EPL īpašniekiem Latvijas nacionālās mediju vides veidošanā, jāizdara grozījumus EPLL un citos normatīvajos aktos, lai EPL reģistrācijas vai īpašnieku maiņas gadījumā NEPLP tiktu piešķirtas tiesības pēc lēmuma pieņemšanai nepieciešamās finansiālās un juridiskās informācijas saņemšanas apstiprināt darījumu atbilstoši nacionālajām interesēm.
- 2.3. Jānosaka programmu tiesību turētāju tiesisko statusu, reģistrācijas kārtību, jāreglamentē programmu piedāvājumu un programmu komplektāciju. Problēma: nav iespējams nopirkt atsevišķu programmu par samērīgu cenu, jo tiek piedāvāts programmu komplekts. Jautājums jārisina sadarbībā ar kabeļoperatoru asociācijām un Konkurences padomi konkurences tiesību ietvaros.
- 2.4. Jāveic mediju lietojuma un sociolingvistisku pētījumu un jāatsakās no televīzijas raidījumu ieskaņošanas, pakāpeniski pārejot uz subtitrēšanu un dublēšanu.

- 2.5. Latviešu valodas proporciju radio un televīzijā jāattiecina uz skatītākajiem un klausītājiem laikiem (prime time), nevis tikai uz programmas kopējo raidlaiku.
- 2.6. Saistībā ar slēptās retranslācijas problēmu nepieciešams noteikt, ka Latvijā veidotam radio programmas saturam jāveido 80% no kopējā raidlaika.
- 2.7. Nepieciešams definēt dažādus interneta TV paveidus, noteikt to regulējumu un reģistrācijas kārtību. Programmu retranslētāja statuss jāattiecina arī uz darbību interneta platformā, respektīvi, jānosaka programmu retranslētāja internetā juridisko statusu. Jānosaka interneta radio definējumu un reģistrācijas kārtību, kā arī valsts nodevas apmēru, izdarot nepieciešamos grozījumus 2013. gada 24. septembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 991 "Noteikumi par valsts nodevu par apraides atļaujas izsniegšanu, retranslācijas atļaujas izsniegšanu un tāda pakalpojumu sniedzēja reģistrāciju, kas sniedz elektronisko plašsaziņas līdzekļu pakalpojumus pēc pieprasījuma". Jautājums jārisina sadarbībā ar VAS „Elektroniskie sakari” un Satiksmes ministriju. Problēma: reģistrēšanās ārzemēs un programmu izplatība Latvijā, iekļaujot programmu piedāvājumā Latvijā aizliegtas reklāmas; nenoteiktība par kabeļoperatora statusa attiecināšanu uz televīzijas programmu retranslētājiem, kas izmanto interneta tehnoloģijas.
- 2.8. Jāprecizē pārrobežu televīzijas definīciju un jāizvērtē iespēja atteikties no elektronisko plašsaziņas līdzekļu iedalījuma pēc aptveršanas zonas. Jāizvērtē iespēju izstrādāt jaunu likumu, vadoties no tehnoloģiju neitralitātes principa un programmas satura.
- 2.9. Jāpapildina neatkarīgo producentu definīciju, paredzot, ka elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim, kuram neatkarīgais producers sniedz pakalpojumus, nedrīkst piederēt vairāk par 25

procentiem balsstiesību vai akciju kapitāla neatkarīgā producenta uzņēmumā (kapitālsabiedrībā), kā arī jābūt atklātiem tā finansēšanas avotiem.

- 2.10. Lai sekmētu radošo industriju attīstību un konkurenci satura kvalitātes nodrošināšanai, jāveicina neatkarīgo producentu darbību un atbildīgumu, paredzot Latvijas jurisdikcijā esošo audiovizuālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu veidotajās audiovizuālajās programmās vismaz līdz 20 procentiem visu raidījumu un raidlaika kopapjoma nedēļas laikā, izņemot ziņas, sporta sacensības, spēles, reklāmu, televīzijas veikalu un televīzijas veikala skatlogu, iekļaut Latvijas un Eiropas neatkarīgo producentu veidotos audiovizuālos darbus.
- 2.11. Virszemes apraides pēc 2013. gada 31. decembra tiesiskajam regulējumam ir jāparedz, ka:
  - 2.11.1. maksas televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā aizsargāta pakalpojuma veidā nodrošina vairāk nekā viens konkursa rezultātā izvēlēts komersants;
  - 2.11.2. NEPLP nosaka maksas televīzijas programmu atlases kritērijus;
  - 2.11.3. tiek nodrošināta iespēja vietējiem un reģionāliem EPL veikt virszemes ciparu apraidi ar saviem tehniskajiem līdzekļiem apraides atļaujā noteiktajā ģeogrāfiskajā vietā.
- 2.12. Vēl pirms 2013. gada 31. decembra jāatļauj vietējiem un reģionāliem EPL veikt virszemes ciparu apraidi ar saviem tehniskajiem līdzekļiem apraides atļaujā noteiktajā ģeogrāfiskajā vietā.
- 2.13. Lai efektīvāk īstenotu EPLL noteiktās NEPLP funkcijas, tai jāpiešķir likumdošanas iniciatīvas tiesības.

- 2.14. Nepieciešamās elastības virzienā – NEPLP veiktā EPL monitoringa iedarbības un lietderības nolūkā – jāpārskata EPLL 21. panta trešās daļas 1. punkts, kurš nosaka, ka NEPLP automātiski anulē apraides atļauju vai retranslācijas atļauju, ja elektroniskais plašsaziņas līdzeklis trīs reizes gada laikā ir administratīvi sodīts par šā likuma pārkāpumu.
- 2.15. EPLL 18. pantā jānosaka iemesli, kādos gadījumos NEPLP ir tiesības nepiešķirt apraides atļauju vai, beidzoties tās darbības termiņam, izsniegt jaunu apraides atļauju.
- 2.16. EPLL 14. pantā par EPL dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu EPL tirgus daļa (pārsniedz 35 procentus) jāpapildina ar tik pat lielu sasniegtās auditorijas daļu.
- 2.17. Jānosaka satelīttelevīzijas regulējums, izdarot nepieciešamos grozījumus EPLL 1. panta 28. punktā un 19. pantā.
- 2.18. Citu EPL programmu iekļaušana EPL radio programmā jāpielīdzina retranslācijai. Vienlaikus jānosaka, ka EPL ir pienākums savā radio programmā identificēt ar pieteikumu un atteikumu citu EPL programmu retranslāciju, kā arī citu EPL un neatkarīgo producentu grupu veidotos raidījumus.
- 2.19. Jānosaka NEPLP tiesības ieiet elektronisko plašsaziņas līdzekļu struktūrvienībā un sadarbībā ar VAS “Elektroniskie sakari” ar tehniskām iekārtām veikt apraides vai retranslācijas atļaujas nosacījumu izpildes pārbaudi, papildinot EPLL 60. pantu ar jaunu punktu.
- 2.20. Sadarbībā ar Kultūras ministriju sagatavot un virzīt grozījumus EPLL par sabiedrisko mediju padomes izveidošanu un NEPLP funkciju pārdali.

3. Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma piemērošana

- 3.1. EPL, kuri retranslē televīzijas programmas, izmantojot kabeļtelevīziju, nodrošina televīzijas programmu pievadīšanu visiem attiecīgās kabeļtelevīzijas abonentiem nemainītā veidā – jebkuras izvēles (valodas maiņa, subtitru noņemšana vai uzlikšana) ir pieļaujamas kā papildu iespējas, ko abonents var izvēlēties ar gala iekārtas palīdzību.
- 3.2. Apraides atļaujas NEPLP prioritāri piešķir tādiem vietējiem, reģionālajiem, nacionālajiem un pārrobežu EPL, kuri apraidi veic galvenokārt latviešu valodā un kuru programmas darbības pamatnosacījumi paredz lielākoties Latvijā veidotu saturu. Piešķirot apraides atļauju, tiek ņemta vērā mediju īpašnieka reputācija un darbības ilgtspēja, kā arī valsts aizsardzības un drošības interešu nodrošināšana.
- 3.3. Lemjot par programmu aptveršanas zonu palielināšanu reģionālajiem un nacionālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, NEPLP ņem vērā apraides zonas nepārtrauktību. Ja VAS „Elektroniskie sakari” nevar nodrošināt apraides zonu nepārtrauktību un starp apraides zonām nav iespējams papildus frekvences piešķirums, NEPLP var lemt par apraides zonas palielināšanu nacionālajiem vai reģionālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, neņemot vērā apraides zonas nepārtrauktību. Gadījumā, ja saskaņā ar NEPLP ar 2012. gada 20. decembra lēmumu Nr. 162 apstiprinātajā normatīvajā aktā “Kārtība, kādā izskata elektronisko plašsaziņas līdzekļu pieteikumus par apraides tiesību piešķiršanu” noteikto, no EPL, kuriem būtu iespēja palielināt apraides aptveršanas zonu konkrētajā reģionā, atkārtoti nav saņemts neviens pieteikums apraides aptveršanas zonas palielināšanai, NEPLP var lemt par apraides

aptveršanas zonas palielināšanu tādām EPL, no kura saņemts pieteikums, neņemot vērā apraides zonas nepārtrauktību.

3.4. Lemjot par programmu apraides aptveršanas zonu palielināšanu nacionālajiem vai reģionālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, NEPLP vērtē tikai to elektronisko plašsaziņas līdzekļu pieteikumus, kuru veidotajā programmā vismaz 60% raidlaika tiek veidoti latviešu valodā. Gadījumos, kad ir saņemti vairāki pieteikumi apraides aptveršanas zonas palielināšanai, priekšroka tiek dota tām programmām, kurās ir latviešu valodā veidoto raidījumu īpatsvars (apraides atļaujas pamatnosacījumos noteiktā valodas kvota).

3.5. NEPLP attiecina EPLL 9. panta pirmo daļu uz tādiem nacionālajiem EPL, kuru radio programmas apraides aptveršanas zona ir valsts teritorijas lielākā daļa un kuru programmas ir pieejamas lielākajai daļai Latvijas iedzīvotāju.

3.6. Televīzijas programmu zemes apraide ciparformātā

3.6.1. Zemes apraides ciparformātā galalietotājiem bez maksas izplatāmo programmu paketē iekļauj sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmas.

3.6.2. NEPLP zemes apraides ciparformātā galalietotājiem bez maksas izplatāmo programmu paketē var iekļaut citus Latvijā reģistrētus EPL, kuru programmas atbilst visiem šādiem kritērijiem:

- a) veic apraidi galvenokārt latviešu valodā vismaz iepriekšējā gada laikā;
- b) darbības pamatnosacījumi paredz lielākoties Eiropas Savienībā, tajā skaitā Latvijā, veidotu programmu saturu vismaz iepriekšējā gada laikā;

- c) apliecina darbības ilgtspēju;
  - d) nodrošina detalizētas un juridiski apstiprinātas informācijas pieejamību attiecībā uz elektroniskā plašsaziņas līdzekļa īpašnieku/iem un patiesā labuma guvējiem.
- 3.6.3. NEPLP zemes apraides ciparformātā galalietotājiem bez maksas izplatāmo programmu paketē var iekļaut citās Eiropas Savienības valstīs reģistrētus sabiedriskos elektroniskos plašsaziņas līdzekļus.
- 3.6.4. NEPLP uzskata, ka zemes apraides ciparformātā galalietotājiem bez maksas izplatāmo programmu skaitu nepieciešams palielināt, lai nodrošinātu Latvijas iedzīvotājiem plašāku informācijas daudzveidību. Galalietotājiem bez maksas izplatāmās programmas ir sociāls pakalpojums, ar kura palīdzību tiek īstenotas Satversmes 100. pantā noteiktās tiesības brīvi iegūt informāciju, kā arī Direktīvā noteiktā prasība valstij atbalstīt viedokļu daudzveidību plašsaziņas līdzekļos. Tāpēc, pēc NEPLP ieskata, šī sociālā pakalpojuma nodrošināšanai nepieciešama valsts mērķdotācija, kas pilnīgi vai daļēji sedz zemes apraides ciparformātā galalietotājiem bez maksas izplatāmo programmu apraides izmaksas.
4. Jāizstrādā jaunu Sabiedriskās konsultatīvās padomes nolikumu un jāpilnveido tās darbību, paredzot mediju lietotāju apakšstruktūras izveidi un ekspertu atzara izveidi.
  5. Jāpilnveido sabiedriskā pasūtījuma budžeta veidošanas principus. Sabiedriskā pasūtījuma izpildē jāievieš sabiedriskā labuma tests. Jāpanāk, ka citu resoru finansējums, kas tiek izmantots raidījumu veidošanai, tiek iekļauts sabiedriskajā pasūtījumā.
  6. Papildu līdzekļu piesaiste sabiedriskajam pasūtījumam, lai atbilstoši EPLL varētu tos piešķirt arī komerciālajiem EPL, primāri – vietējiem un reģionāliem EPL, tajā skaitā lokāla satura veidošanai un izplatīšanai lokālām auditorijām.

7. Jānodrošina sabiedrisko pasūtījumu raidījumiem latgaliešu valodā un jāīsteno NEPLP Latgales elektronisko mediju programma.
8. Atbilstoši EPLL nepieciešams veikt sociolingvistisku pētījumu sadarbībā ar Latviešu valodas aģentūru (Izglītības un zinātnes ministrija) un Valsts valodas centru (Tieslietu ministrija) par to, vai kādā valsts teritorijas daļā valsts valodas lietošana ir apdraudēta. NEPLP, pamatojoties uz pētījumā gūtajiem datiem un to analīzi, nepieciešamības gadījumā aicina MK noteikt, kurās valsts teritorijas daļās latviešu valodas lietojums ir apdraudēts, un atbilstoši UNESCO Konvencijai par kultūru daudzveidību jāveic īpaši pasākumi valodas lietojuma veicināšanai.
9. Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas ietvaros jārisina jautājumu par apraides atļaujas izsniegšanu trešajās valstīs veidotajām programmām, kas tiek raidītas no kādas no ES dalībvalstīm un kas piedalās Latvijas reklāmas tirgū. Ņemot vērā, ka Krievija nav ratificējusi Eiropas konvenciju par pārrobežu televīziju, un ievērojot Direktīvā noteikto, ka mediju pakalpojumu sniedzēji atrodas dalībvalsts jurisdikcijā arī tad, ja tie izmanto satelīta raidošo zemesstaciju, kas atrodas šajā dalībvalstī, vai satelīta resursus, kas pieder šai dalībvalstij, jārisina jautājumu par Krievijas EPL darba uzraudzību kopā ar ES dalībvalstīm, kur tie reģistrēti. Sadarbībā ar Aizsardzības ministriju un Ārlietu ministriju ES līmenī jāaktualizē jautājumu, vai šāda atbilstība Direktīvai ir pietiekama, lai trešo valstu EPL tiktu atzīti par līdzvērtīgiem ES dalībvalstu EPL. Problēma: minētais Direktīvas princips ir pretrunā ar Direktīvas mērķi veidot vienotu Eiropas informatīvo un audiovizuālo pakalpojumu telpu.

10. Sadarbībā ar Konkurences padomi nepieciešams izvērtēt iespēju ieviest diferencētu nodevu par ārzemēs veidotu audiovizuālo programmu retranslāciju, kas piedalās Latvijas reklāmas tirgū.
11. Tā kā informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (piemēram, hibrīdtelevīzija, interaktīvā televīzija) attīstība būtiski ietekmē mediju vidi un rada jaunas iespējas gan mediju satura izplatīšanai plašā mērogā, gan mijiedarbībai ar mediju lietotājiem, neatkarīgi no izmantotajām tehnoloģijām sabiedrisko mediju programmām jābūt pieejamām visiem Latvijas iedzīvotājiem. Tāpat nacionālajām komerctelevizijām ir jābūt bez maksas pieejamām visiem Latvijas iedzīvotājiem. Attiecīgajā reģionā vai lokālajā apraides teritorijā bez maksas jābūt pieejamiem arī reģionālajiem un vietējiem EPL.
12. Lai uzlabotu mediju lietotprasmes līmeni valstī, sadarbībā ar citām institūcijām jāizstrādā kritērijus un mehānismu šī līmeņa novērtēšanai. Sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju nepieciešams izveidot darba grupu mediju lietotprasmes veicināšanas politikas un veicamo pasākumu plāna izstrādei.
13. Mediju kvalitātes un žurnālistu atbildīguma veicināšanai nepieciešams ieviest mediju personāla mācības, sadarbībā ar Latvijas augstskolām izmantojot jaunveidojamā Latvijas sabiedriskā elektroniskā medija bāzi, attīstot izglītības un tālākizglītības iespējas un piesaistot ES līdzekļus.
14. Jārīko gadskārtēju „Mediju dienu” – mediju kritikas konferenci un profesionālās izcilības balvu pasniegšanu.

15. Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

- 15.1. Jānodrošina mediju pētījumus, kas ir nepieciešami, analizējot elektronisko mediju stāvokli un attīstības iespējas, izstrādājot un īstenojot nozares stratēģiju, kā arī veidojot sabiedrisko pasūtījumu.

Pilnvērtīgai EPLL īstenošanai, ieskaitot EPL darbības kontroli atbilstoši to darbības pamatnosacījumiem, viens no pirmajiem veicamajiem darbiem ir Monitoringa centra kapacitātes palielināšana. Jāstiprina NEPLP juridisko kapacitāti, kā arī jārada iespēju piesaistīt atzinumu sniegšanai tehnoloģiju un citus mediju ekspertus.

15.2. Jāstiprina NEPLP Informācijas centra kapacitāti. Jāattīsta NEPLP ārējo komunikāciju, nodrošinot atvērtību, caurskatāmību un atgriezenisko saiti ar iesaistītajām pusēm. Jāpalīdz medijiem iegūt informāciju par izglītības programmām un iespējām piesaistīt ES finanšu līdzekļus. Sadarbībā ar dažādiem partneriem jāriko izglītojošus seminārus žurnālistiem un citiem mediju darbiniekiem.

15.3. Nepieciešams pilnvērtīgi līdzdarboties Eiropas regulatoru platformas (EPRA) tīklā.

15.4. NEPLP uzskata par nepieciešamu veikt zemes ciparu skaņas apraides testu, lai pārbaudītu tehnoloģiskos aspektus un veiktu ekonomisko aprēķinu, nolūkā aprēķināt visas digitalizācijas izmaksas. Testu veikt sadarbībā ar VSIA "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs", Satiksmes ministriju un VSIA "Latvijas Radio".

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālā stratēģija 2012. - 2017. gadam stājas spēkā pēc publicēšanas oficiālajā elektroniskajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.

Pielikumi

1. Izplatīto programmu uzskaites žurnāla forma, uz 1 lpp.;
2. Programmu veidošanas vispārīgie noteikumi, uz 1 lpp.;

3. Nolikums „Kārtība, kādā nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome izsludina un organizē konkursus apraides tiesību piešķiršanai”, uz 6 lpp.;
4. Elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības pamatnosacījumu veidlapas televīzijas un radio apraidei un pakalpojuma pēc pieprasījuma sniegšanai, uz 3 lpp.;
5. Kārtība, kādā tiek izsniegtas retranslācijas atļaujas, uz 2 lpp.;
6. Kārtība, kādā izskata elektronisko plašsaziņas līdzekļu pieteikumus par apraides tiesību piešķiršanu, uz 2 lpp..